

30 Οκτωβρίου 1990

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΠΑΜΠΑΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Εφεσεσίοντες,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινικές Εφέσεις Αρ. 5348, 5354).

5 Ποινή — Πρόκληση θανάτου λόγω ελλείψεως προφυλάξεως κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Η ποινή συνδέεται άμεσα με την έκταση της ευθύνης για το ατύχημα — Δεν υπάρχει κανόνας, που να επιβάλλει την επιβολή ποινής φυλακίσεως — Ανάγκη, ενόψει του αυξανόμενου ρυθμού των θανατηφόρων ατυχημάτων, αποτρεπτικών ποινών.

10 Ποινή — Πρόκληση θανάτου λόγω ελλείψεως προφυλάξεως κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 — Ποινή τριών μηνών φυλακίσεως και στέρησεως αδείας για 18 μήνες — Δεν είναι υπό τις περιστάσεις έκδηλα υπερβολική.

15 Ο ένας εφεσείων βρέθηκε ένοχος προκλήσεως θανάτου κατά παράβαση του πιο πάνω άρθρου. Ο θάνατος προκλήθηκε, γιατί ο εφεσείων εισήλθε με το φορτηγό του με οπισθίαν κίνηση από πάρκο στον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πάφου χωρίς να σταματήσει και παρά το ότι αντιλήφθηκε την κίνηση άλλων οχημάτων στον κύριο δρόμο με αποτέλεσμα σύγκρουση και θάνατο. Είναι επαγγελματίας οδηγός με λευκό μητρώο.

20 Ο άλλος εφεσείων βρέθηκε ένοχος για το ίδιο έγκλημα γιατί παρέλειψε να κρατά απόσταση ασφαλείας από προπορευόμενο όχημα, του οποίου ο οδηγός έκαμε σήμα ελαττώσεως ταχύτητας ή προθέσεως να σταματήσει (για να αποφύγει σύγκρουση με το πιο πάνω φορτηγό), με αποτέλεσμα σύγκρουση με το προπορευόμενο όχημα και θάνατο. Ο εφεσείων αυτός είχε ένα προηγούμενο.

25 Το πρωτόδικο Δικαστήριο επέβαλε τις πιο πάνω ποινές στον καθένα από τους εφεσεσίοντες, κρίνοντας ότι η μεγαλύτερη ευθύνη του οδηγού του φορτηγού αντισταθμίζεται από την προηγούμενη καταδίκη του άλλου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, επαναλαμβάνοντας τις αρχές, που

διέπουν την επέμβασή του σε θέματα ποινής, απέρριψε τις εφέσεις.

Οι εφέσεις απορρίπτονται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Alecou v. The Police (1979) 2 C.L.R. 218,

Kiamil v. The Police (1974) 2 C.L.R. 16,

Spiritos v. The Police (1969) 2 C.L.R. 36,

Mylordis v. The Police (1981) 2 C.L.R. 219,

Argyrou v. The Police (1979) 2 C.L.R. 254,

Georghiou v. The Police (1978) 2 C.L.R. 108,

Georghiadis v. The Police (1980) 2 C.L.R. 199,

Attorney - General v. Iacovides (1973) 2 C.L.R. 344.

5

10

Εφέσεις εναντίον Ποινής.

Εφέσεις εναντίον της ποινής από τον Γεώργιο Α. Παμπακά και άλλο οι οποίοι βρέθηκαν ένοχοι στις 12 Σεπτεμβρίου, 1990 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 10017/89) στην κατηγορία πρόκλησης θανάτου λόγω ελλείψεως προφυλάξεως κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και καταδικάστηκαν από τον Επαρχ. Δικαστή Μυλτιάδους σε φυλάκιση 3 μηνών.

15

20

Α. Πασχαλίδης, για τον εφεσεύοντα στην έφεση Αρ. 5348.

Β. Ευσταθίου, για τον εφεσεύοντα στην έφεση Αρ. 5345.

Γλ. Χατζηπέτρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α, για την εφεσίβλητη.

25

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Α. ΛΟΙΖΟΥ ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Σαν αποτέλεσμα της σύγκρουσης δύο αυτοκινήτων, που συνέβη στο δρόμο Πάφου-Λεμεσού, προκλήθηκε ο θάνατος του Κενδέα Κυριάκου από το Δάλι. Το

ένα από τα δύο αυτοκίνητα, το φορτηγό με αριθμό εγγραφής ΗΥ 104, το οδηγούσε ο πρώτος εφεσείων που ας σημειωθεί εκινείτο με οπίσθια ταχύτητα, από μια πάροδο που βρισκόταν υπό κατασκευή και βγήκε στον κύριο δρόμο. Εκείνη την στιγμή ο δεύτερος εφεσείων οδηγούσε το 5 βαν με αριθμό εγγραφής UW 581 με κατεύθυνση από Πάφο προς Λεμεσό ακολουθώντας το αυτοκίνητο με αριθμό εγγραφής ΝG 684 που το οδηγούσε ο Γεώργιος Ανδρέου Πάλλας από το Δάλι.

10 Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβηκε το ατύχημα ήταν τέτοιες που κατέληξαν στην προσαγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου και των δύο εφεσείοντων με την κατηγορία πρόκλησης θανάτου λόγω ελλείψεως προφυλάξεως, κατά 15 παράβαση του Άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Αρ. 166 του 1987. Ύστερα από ακροαματική διαδικασία, βρέθηκαν και οι δύο ένοχοι του αδικήματος αυτού.

Με τις δύο εφέσεις, που συνεκδικάστηκαν λόγω της ταυτότητας των γεγονότων τους, προσβάλλεται η ποινή 20 που επιβλήθηκε στους δύο εφεσείοντες και που ήταν ποινή τριμήνου φυλακίσεως για τον καθένα και στέρησης του δικαιώματος να κατέχουν ή λαμβάνουν άδεια οδηγού για περίοδο δεκαοχτώ μηνών. Ο μοναδικός λόγος εφέσεως είναι ότι: η ποινή είναι έκδηλα υπερβολική υπό την έννοια 25 ότι δεν δόθηκε η δέουσα βαρύτητα στις προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες των δύο εφεσείοντων.

Προτού αναφερθούμε στα γεγονότα που ο πρωτόδικος Δικαστής παραθέτει στην απόφασή του τη σχετική με την 30 επιμέτρηση της ποινής, αξίζει και είναι σημαντικό να γίνει αναφορά στις συνθήκες και τα συμπεράσματα που τον οδήγησαν στην κατάληξη ενοχής των δύο εφεσείοντων, και τούτο γιατί τα περιστατικά υποθέσεων τροχαίων ατυχημάτων έχουν άμεση σχέση με την επιβαλλόμενη ποινή.

35 Στην απόφασή του σχετικά με τον πρώτο εφεσείοντα ο πρωτόδικος Δικαστής αναφέρει τα πιο κάτω γεγονότα και συμπεράσματα:

- "(α) Εισήλθε στον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πάφου με οπίσθια ταχύτητα από τον υπό κατασκευή δρόμο Αγ. Βαρβάρας και παρέλειψε να έχει επαρκή έλεγχο του εν λόγω κυρίου δρόμου, και/ή
- (β) Παρέλειψε να σταματήσει, ελέγξει και βεβαιωθεί 5 ότι ήτο ασφαλές προτού εισέλθει στον εν λόγω κύριο δρόμο και/ή
- (γ) Ενώ το όχημα του βρισκόταν επί του παγκέτου εκτός του κυρίου δρόμου και ενώ αντιλήφθηκε σε κάποια απόσταση το πικ-απ NG 684 να προσεγγίζει από 10 την κατεύθυνση της Πάφου, εντούτοις εσυνέχισε να κινείται και παρέλειψε να σταματήσει και να δώσει προτεραιότητα στο εν λόγω όχημα να περάσει με ασφάλεια.
- (δ) Οδηγούσε το εν λόγω φορτηγό αυτοκίνητο ΗΥ 15 104 με πλήρη αδιαφορία για την ασφάλεια εκείνων που νόμιμα εκινούντο ή δυνατόν να ευρίσκοντο επί του εν λόγω κυρίου δρόμου κατά τον ουσιώδη χρόνον."
- Για το δεύτερο εφεσείοντα, τα γεγονότα και τα συμπεράσματα ήταν:-
- "(α) Χωρίς να κρατά την ακαγκαία απόσταση ασφαλείας μεταξύ των δύο οχημάτων. 20
- (β) Παρέλειψε να δει και/ή αντιληφθεί εγκαίρως το σήμα που του έδωσε ο οδηγός του προπορευόμενου πικ-απ NG 684 περί της προθέσεώς του να σταματήσει και ελαττώσει την ταχύτητά του. 25
- (γ) Παρέλειψε να σταματήσει και/ή χρησιμοποιήσει τα φρένα του αυτοκινήτου του εγκαίρως και/ή αποτελεσματικά και/ή καθόλου.
- (δ) Οδηγούσε και παρέλειψε να έχει επαρκή έλεγχο 30 τόσον του αυτοκινήτου του όσον και του εν λόγω κυρίου δρόμου στον οποίο εκινείτο."

Είναι φανερό και ορθά παρατηρεί ο πρωτόδικος Δικαστής ότι υπήρχε κάποια διαφοροποίηση στο βαθμό ευθύνης των δύο εφεσείοντων. Αυτή η διαφοροποίηση όμως κατ' αυτόν ισοβαθμίζεται από το γεγονός ότι ο δεύτερος εφεσείων, του οποίου την ευθύνη έκρινε κατά τι μικρότερη από εκείνη του πρώτου, βαρυνόταν και με ένα προηγούμενο, ενώ αντίθετα ο πρώτος είχε λευκό ποινικό μητρώο, καίτοι επαγγελματίας οδηγός για εικοσιένα τόσα χρόνια.

Οι προσωπικές συνθήκες των δύο εφεσείοντων αναφέρονται από τον πρωτόδικο Δικαστή στην απόφασή του και μπορεί περιληπτικά να λεχθεί ότι ο πρώτος εφεσείων είναι ηλικίας σαράντα τριών ετών, πατέρας δύο ανηλίκων παιδιών και με προβλήματα υγείας τα οποία του δημιουργούν πρόβλημα άσκησης άλλου επαγγέλματος από εκείνο του οδηγού. Ο δεύτερος εφεσείων είναι κατά πολύ νεότερος. Προέρχεται από μια πολυμελή οικογένεια και είναι έγγαμος. Συμβάλλει δε στη συντήρηση των μικρότερων του αδελφών.

Το Ανώτατο Δικαστήριο ως Εφετείο, έχει καθιερώσει τις αρχές πάνω στις οποίες στηρίζεται και το καθοδηγούν αν θα επέμβει και τότε στην απόφαση ενός πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Ουσιαστικά στις περιπτώσεις που η έφεση στρέφεται εναντίον της ποινής το κάνει όταν πεισθεί ότι υπήρξε παραβίαση καθιερωμένης νομικής αρχής, ή όταν η ποινή είναι έκδηλα υπερβολική ή έκδηλα ανεπαρκής. Δεν επεμβαίνει όμως στις περιπτώσεις που δεν συμβαίνει οποιοδήποτε από αυτά απλώς και μόνο για να αντικαταστήσει την προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου με εκείνη την οποία το ίδιο θα είχε αν δίκαιε πρωτόδικα την υπόθεση. Θα μπορούσε μια και γίνεται αναφορά στις νομικές αρχές να προστεθεί εδώ ότι σε περιπτώσεις θανατηφόρων ατυχημάτων δεν είναι απαραίτητο να επιβάλλεται ποινή φυλακίσεως ή οποιαδήποτε άλλη ποινή. Δεν υπάρχει δηλαδή καθιερωμένη αρχή μέτρου, αλλά επιβάλλεται ποινή ανάλογα με τα περιστατικά της υποθέσεως, την έκταση της ευθύνης και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το επικίνδυνο

οδήγημα και τα σοβαρά επακόλουθά του, στοιχίζουν και χρήμα και ζωές. Στην υπόθεση *Αλέκου ν. Αστυνομίας* (1979) 2 C.L.R. 218, στη σελ. 220 αναφέρθηκαν τα πιο κάτω:

"No doubt, offences relating to safety on the road are of a serious nature. The disregard of the rules and regulations aimed at having safe and orderly use of the roads by both drivers and pedestrians, coupled with the density of the traffic on our roads, have brought about a frequent and disturbing occurrence of accidents resulting both in damage to property and injury and death to persons. For these reasons, road users and in particular those in charge of motor-vehicles, should always observe the relevant rules and regulations for their own safety and that of others."

Οι ευπαίδευτοι συνήγοροι των δύο εφεσειόντων κατέβαλαν μια αξιόλογη προσπάθεια να πείσουν το Δικαστήριο ότι η επιβληθείσα ποινή ήταν έκδηλα υπερβολική, περιορίζοντας την εισήγησή των στο σκέλος της ποινής που αναφέρετο στη δεκαοχτάμηνη στέρηση άδειας οδηγού και όχι στο σκέλος της τριμήνου φυλακίσεως. Μας ανέφεραν και οι δύο μια σειρά υποθέσεων, *Kiamil v. The Police* (1974) 2 C.L.R., 16, *Pavlos Ioannou Spiritos v. The Police* (1969) 2 C.L.R. 36, *Mylordis v. The Police* (1981) 2 C.L.R. 219, *Argyrou v. The Police* (1979) 2 C.L.R. 254, *Georghiou v. The Police* (1978) 2 C.L.R. 108, *Georghiadis v. The Police* (1980) 2 C.L.R. 199, *Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Ιακωβίδη* (1973) 2 C.L.R., 344, και πράγματι η ομοιότητα όλων αυτών των υποθέσεων και σωρείας άλλων που βρίσκονται στους Τόμους των Αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου, δείχνουν ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη διατίμηση. Δείχνουν ότι η επιμέτρηση της ποινής είναι άμεσα σχετιζόμενη με την έκταση της αμέλειας, δηλαδή με τη συμπεριφορά και τις πράξεις του κατηγορούμενου που οδήγησαν στην διάπραξη του αδικήματος και την πρόκληση του θανάτου, και βέβαια, στις προσωπικές συνθήκες του κατηγορούμενου, οι οποίες ασφαλώς και σαν καθιερωμένη αρχή δικαίου, πρέπει να λαμβάνονται

υπόψη.

5 Είναι γεγονός ότι μια ποινή στερητική της ελευθερίας ενός ατόμου εκτός του ότι επηρεάζει και τον ίδιο τον κατηγορούμενο, έχει κατά προέκταση σοβαρά επακόλουθα στο άμεσα οικογενειακό του περιβάλλον και τους εξαρτώμενους από αυτόν. Πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για ποινή στερητική άδειας οδηγού όταν μάλιστα η οδήγηση είναι το επάγγελμα του ατόμου. Από την άλλη μεριά δεν μπορεί να αγνοείται το γεγονός ότι το αμελές οδήγημα και 10 η πρόκληση θανάτου ενός ατόμου έχει πολύ σοβαρότερα επακόλουθα και μάλιστα ολέθρια στο θύμα και το άμεσό του περιβάλλον. Γι' αυτό σε μια εποχή που η πρόκληση θανατηφόρων δυστυχημάτων και γενικά δυστυχημάτων κατάντησε μέρος της καθημερινής μας ζωής, τα Δικαστήρια 15 έχουν καθήκο, λαμβάνοντας υπόψη και τις προσωπικές συνθήκες των κατηγορουμένων, να επιβάλλουν ποινές που να είναι αποτρεπτικές επανάληψης τόσο από τους ίδιους όσο και από άλλους και θα τόνιζαν έτσι τη σοβαρότητα των τροχαίων παραπτωμάτων αυτής της φύσης.

20 Με όλα τα πιο πάνω κατά νου και όλα όσα οι ευπαίδευτοι συνήγοροι έχουν εκθέσει για τους δύο εφεσείοντες, έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν λόγοι που να δικαιολογούν την επέμβασή μας.

Συνεπακόλουθο, οι εφέσεις απορρίπτονται.

25

Οι εφέσεις απορρίπτονται.